

VOJNOIZDAVAČKI I NOVINSKI CENTAR

Z a i z d a v a č a

pukovnik mr Stevan STANOJEVIĆ

Pomoćnik za izdavačku delatnost

pukovnik Ivan MATOVIĆ

Biblioteka

RATNA PROŠLOST NARODA I NARODNOSTI JUGOSLAVIJE

KNJIGA TRISTO DEVETNAESTA

MONOGRAFIJE JEDINICA NOV I PO JUGOSLAVIJE

KNJIGA STO OSAMNAESTA

UREĐIVAČKI ODBOR

General-pukovnik Rahmija Kadenić, *predsednik*;

članovi: Ali Sukrija, Risto Džunov,

general-pukovnici: Milan Daljević i Dako Puač;

general-potpukovnici: Metodije Kotevski, Velko Miladinović,
Svetozar Oro, Žika Stojić, Joco Tarabić, Fabijan Trgo
i Avgust Vrtar;

pukovnici: Ahmet Donlagić, Viktor Kučan, Mišo Leković,
Radomir Petković i Rajko Sarenac,
glavni i odgovorni urednik

Urednik

major Ivan Pantelić

Recenzenti

Blažo Đuričić i Ahmet Donlagić

Stručni redaktor

i > Momčilo Kalem

DUŠAN D. SAMARDŽIJA

JEDANAESTA KRAJIŠKA NOU DIVIZIJA

Beograd, 1987.

Prvi dio

RAZVOJ NOP-a U SREDNJOJ BOSNI DO FORMIRANJA DIVIZIJE

Za pripremu i razvoj oružanog ustanka 1941. protiv okupatorsko-ustaškog terora u Bosanskoj krajini i srednjoj Bosni, presudno je bilo šire *partijsko savjetovanje održano 8. juna 1941. na Šehitlucima kod Banjaluke*.

Na tom savjetovanju, Oblasni komitet KPJ za Bosansku krajinu analizirao je vojno-političku situaciju u zemlji i svijetu, sa posebnim osvrtom na raspoloženje naroda u selima i gradovima Bosanske krajine u uslovima masovnog ustaškog terora nad srpskim stanovništvom. Analizirano je i stanje partijske i skojevske organizacije i zahtjevana njihova puna aktivnost u angažovanju naprednih snaga na razobličavanju okupatorske i ustaške politike, prikupljanju oružja i municije, organizovanju oružanih grupa i stvaranju opšteg raspoloženje u narodu za predstojeću oružanu borbu.¹

Krajem jula 1941. *na planini Starčevica*, kod Banjaluke, *formiran je oružani odred*, kojeg su sačinjavali komunisti iz Banjaluke. Nešto kasnije odred se priključio i izvjestan broj mještana iz okolnih sela. Početkom avgusta 1941. odred je izvršio akciju na stanicu ustaške žandarmerije u Krupi na Vrbasu, nakon čega je svoju aktivnost preneo na desnu obalu Vrbasa, u srednju Bosnu.²

¹ Osman Karabegović, Velimir Stojnić, »Pripreme za oružani ustanak u Bosanskoj krajini«. — Ratna sjećanja aktivista jugoslovenskog revolucionarnog radničkog pokreta — »Kultura«, Beograd, 1961, strana 206—212.

² Stevo Samardžija, monografija »14. srednjobosanska brigada«, NIGRO »Glas«, Banjaluka, 1981. str. 18.

Između 23. i 25. avgusta 1941. grupa seljaka iz velikobukovačke i johovske opštine pridružila se ustanicima sa Ozrena i Trebave i uzela učešće u napadu na neprijateljski garnizon u Doboju i rušenju željezničke pruge Dobož—Tuzla i Dobož—Derventa. Nakon ustaške intervencije, ustanici su se povukli kućama, ali nekoliko desetina ih je uhapšeno i strijeljano ili otjerano u logore.

Tako je ustanak u srednjoj Bosni počeo u njenom zapadnom i istočnom dijelu u različito vrijeme i bez međusobne povezanosti, dok njen središnji i najnaseljeniji deo (samo prnjavorski srez imao je 63.653 stanovnika) u to vrijeme nije bio zahvaćen ustankom širih razmjera.³

U rejonu planina Borja, Čavka, Uzlonac i okolnim šumama u teslićkom srezu došlo je do okupljanja naoružanih grupa. Među ustanike je došla grupa komunista iz Teslica sa ciljem da te naoružane grupe objedini i organizuje za borbu. Budući da je u tim grupama bilo i četnički nastrojenih ljudi do sporazuma nije došlo, pa se grupa komunista odvojila i otišla na planinu Tisovac, gdje se nalazio ustanički centar. Na Tisovcu je 28. avgusta 1941. od gerilskih odreda formirana Prva četa za Bosansku krajinu, koja se sastojala od četiri odreda. Odredi broj 1 i 3 određeni su da dejstvuju prema Manjači, Ključu i Mrkonjić Gradu, a broj 2 i 4 u srednjoj Bosni.⁴

Nakon te reorganizacije, odredi u centralnoj Bosni ubrzo su brojno narasli, pa su od tih jedinica formirani 5. i 6. bataljon, koji su se nalazili pod komandom 3. krajiškog odreda. Brojno narastanje jedinica 3. odreda nije bilo praćeno odgovarajućim političkim djelovanjem, zbog čega je došlo do četničkog uticaja gotovo u svim jedinicama odreda. Glavni organizator i nosilac četničkog djelovanja bio je Uroš Drenorić, komandant 3. bataljona i zamjenik komandanta 3. krajiškog NOP odreda.⁵

Zbog sve jačeg četničkog uticaja, 6. februara 1942. u Agićima je održana konferencija komandnog kadra 3. kra-

³ Stevo Samardžija, nav. djelo, str. 19 i 20.

^{*} Avdan Hozić, »Teslić u NOB«, SO Teslić, 1985, str. 68—75.

⁵ Uroš Drenović, učitelj, rezervni poručnik vojske Kraljevine Jugoslavije. U ljeto 1941. pristupio narodnom ustanku na području Mrkonjić-Grada i komandovao bataljonom »Petar Kočić«, kojeg je 10. decembra 1941. proglasio četničkim, a marta 1942. stupio u otvorenu borbu protiv jedinica NOVJ. Poginuo je marta 1944. prilikom savezničkog borbobardovanja.

jiškog odreda, na kojoj je odlučeno da se od jedinica tog odreda na Manjači i u srednjoj Bosni formira 4. krajiški NOP odred i učini poslednji pokušaj u cilju sprečavanja rascepa sa četnicima.⁶

Partijsko i vojno rukovodstvo Bosanske krajine i srednje Bosne, tokom zime 1941/1942. preduzeli su sve mjere za učvršćenje partizanskih jedinica.

U vremenu od 21. do 23. februara 1942. u Skender-Vakufu je održana Oblasna partijska konferencija, na kojoj je svestrano analizirana vojno-politička situacija, a posebno stanje u 3. i 4. krajiškom odredu u kojima se osećao znatan četnički uticaj. Na konferenciji je, pored ostalog, odlučeno da se povede odlučna borba protiv četnika i da se u svim odredima pristupi formiranju pokretnih četa i bataljona.⁷

Budući da Glavni štab Bosne i Hercegovine, zbog određenih uslova razvitka NOP-a na tom području (brzo širenje ustanka, stvaranje brojnih jedinica, velika slobodna teritorija, prostorna udaljenost), nije bio u stanju da uspešno rukovodi svim jedinicama, Vrhovni štab je u februaru 1942. pored operativnih štabova za Hercegovinu i istočnu Bosnu, formirao i Operativni štab za Bosansku krajinu i potčinio mu sve jedinice u zapadnoj i srednjoj Bosni. Za komandanta Operativnog štaba postavljen je Košta Nađ, za političkog komesara Osman Karabegović i za načelnika štaba dr Mladen Stojanović. Štab je dobio zadatak da što više aktivira krajiške NOP odrede i da, u sadejstvu s partizanskim odredima u Hrvatskoj i istočnoj Bosni, uništava četničke jedinice na svojoj teritoriji.⁸

Da bi što uspešnije vodio borbu protiv četnika Operativni štab je od probranog ljudstva 1, 2. i 5. NOP odreda formirao Proleterski bataljon i uputio ga u centralnu Bosnu radi sređivanja situacije u 4. krajiškom odredu, koji se zbog četničke aktivnosti našao pred rasulom. Agenti Draže Mihailovića, oficiri, podoficiri i žandarmi Kraljevine Jugoslavije koji su stizali iz Srbije u srednju Bosnu i Manjaču,

⁶ »Oslobodilački rat naroda Jugoslavije 1944—1945«, Vojnoistorijski institut, Beograd 1963, knj. prva, str. 142 i 236.

⁷ Institut za istoriju radničkog pokreta BiH n/j, rolna 1/351—364. Zapisnik sa Prve oblasne partijske konferencije Bosanske krajine.

⁸ Isto kao u napomeni 6, str. 231.

bili su rodom uglavnom iz ovih krajeva, poznavali su teren i ljude, a uz to imali relativno dobar oslonac u ostacima predratne četničke organizacije i drugih reakcionarnih, kolebljivih i politički zaostalih elemenata, koji su smišljenom i dobro organizovanom propagandom širili poznate četničke parole, da još nije vrijeme za borbu, da mase nisu sazrele za tako beskompromisnu borbu kakvu je nametnuo NOP. Širili su nacionalnu mržnju prema Muslimanima i Hrvatima, klevetali partizane i njihove vođe, uz istovremeno sabotiranje borbe i izbjegavanje sukoba sa okupatorom i ustašama.

Posledice tako razornog djelovanja četničkih agenata u jedinicama 4. odreda bile su nedisciplina i česta otkazivanja poslušnosti. To je dovelo u pitanje dalji opstanak partizanskog odreda, jer su u nekim četama borci skidali partizanske oznake, stavljali kokarde, proglašavali se četnicima. Bilo je i slučajeva mučkog ubijanja članova Partije i SKOJ-a.

U cilju vojnog učvršćivanja odreda, cjelokupan Operativni štab za Bosansku krajinu: komandant Košta Nađ, politički komesar Osman Karabegović i načelnik štaba dr Mladen Stojanović u pratnji Kozarske proleterske čete krenuli su u centralnu Bosnu. Prva mjera koju je preduzeo Operativni štab, bilo je nastojanje da se putem pregovora pokušaju otkloniti nesporazumi i tako sačuva jedinstvo 4. odreda. U tom cilju, krajem marta 1942. bio je dogovoren sastanak sa Lazarom Tešanovićem,⁹ komandantom četničkog odreda koji se tada nalazio u selu Lipovac.

Do pregovora, međutim nije došlo, jer su četnici otvoriili vatru na kolonu koja je išla na pregovore. Rezultat tog mučkog akta bio je 12 poginulih i 3 teško ranjena kozarska proletera, među kojima je bio i dr Mladen Stojanović.¹⁰

Bio je to prvi otvoren sukob između partizana i četnika u srednjoj Bosni, koji je razbio sve iluzije o mogućim

⁹ Lazar Tešanović, rođen u selu Javorani, Kotor-Varoš, učitelj i rezervni oficir vojske Kraljevine Jugoslavije, bio je komandant Srednjobosanskog četničkog korpusa. Aktivno je sarađivao sa okupatorom i ustašama. Poginuo kao odmetnik krajem 1945.

¹⁰ Nikola Milovanović, »Preko zločina u izdaju«, edicija »Kontrarevolucionarni pokret Draže Mihailovića«, »Slovo Ljubve«, Beograd, 1983, knj. 2, str. 70. Branko Vuković »Prvi krajiški, proleterski bataljon«, »Narodna armija«, Beograd 1971, str. 28.

sporazumima i zajedničkoj borbi protiv okupatora, tim prije što su četnici nastavili sa zločinima.

Rade Radić,¹¹ do tada član štaba 4. odreda na brzinu je organizovao četničku jedinicu, sa kojom je 1. aprila 1942. mučki ubio dr Mladena Stojanovića i ranjene partizane u selu Jošavka, kao i političkog komesara 4. odreda Radu Ličinu i Rajka Bosnića, sekretara Okružnog komiteta SKOJ-a za srednju Bosnu.¹²

Radićev postupak ubrzao je raspad 4. krajiškog odreda, čije jedinice su se jedna za drugom proglašavale četničkim i mučki su napale bolnicu u Čemernici, radionicu u Bočcu, jednu četu u Skender-Vakufu i 2. bataljon 4. odreda.¹³

U međuvremenu je Operativan štab za Bosansku krajinu uputio u srednju Bosnu Udarni bataljon 2. krajiškog odreda, koji se, poslije žestoke borbe s četnicima u selu Karaču, spojio u selu Vijačanima s Proleterskim bataljonom Bosanske krajine.

Da bi razbili četnike na sektoru Skender-Vakuf upućeni su Proleterski i Udarni bataljon 2. NOP odreda. Proleterski bataljon je od Maslovara upućen ka rijeci Bosni da uspostavi vezu sa istočnobosanskim partizanima i Glavnim štabom za Bosnu i Hercegovinu, zbog čega se Udarni bataljon 2. odreda našao u teškoj situaciji. Morao se prebaciti na lijevu obalu Vrbasa i 22. maja je stigao u oslobođeni Prijedor. U međuvremenu četnički komandanti, jedan za drugim, sklapali su sporazume sa ustašama o zajedničkoj borbi protiv partizanskih jedinica i priznavanju vlasti NDH. Na taj način su četnici uspjeli da ovladaju srednjom Bosnom u kojoj je od partizanskih jedinica ostao samo Proleterski bataljon Bosanske krajine i štab 4. krajiškog odreda sa manjim grupama partizana.

Kako nisu uhvatile vezu sa Glavnim štabom za Bosnu i Hercegovinu, te partizanske snage su pokušale da se preko Vrbasa prebace na Kozaru, ali nisu uspjele. Zato se Proleterski bataljon sa ostatkom 4. odreda i Okružnim komi-

¹¹ Radić Radoslav Rade, rođen u selu Jošavka, Banjaluka, trgovac, glavni organizator četničkih pučeva, a kasnije komandant četničkih odreda za Bosnu i član četničkog Centralnog nacionalnog komiteta. Istaknuti saradnik okupatora i ratni zločinac. Na procesu Draži Mihailoviću osuđen je na smrt i streljan 1945.

¹² Nikola Milovanović, n/d, str. 67—95.

¹³ »Oslobodilački rat«, str. 238.

tetom KPJ za srednju Bosnu, prebacio na planinu Motajicu, gdje je 6. juna 1942. kod Donje Lepenice, upao u ustašku zasjedu i bio s leđa napadnut od četnika. Poslije ogorčene borbe koja je trajala ceo dan, od 225 boraca ostalo ih je samo 118, a veći deo rukovodstva je izginuo. Dalje zadržavanje na Motajici bilo je nemoguće, pa se Proleterski bataljon prebacio preko Save u Slavoniju i zajedno sa slavonskim partizanima vodio borbu protiv neprijatelja do oktobra 1942, kada se sa 87 boraca vratio u Bosansku krajinu.¹⁴

Partizanske jedinice u srednjoj Bosni, na Manjači i oko Mrkonjić Grada, Jajca i Glamoča, djelimično su se raspale, a dijelom bile uništene ili prinuđene da se prebace u one krajeve Bosanske krajine koji nisu bili zahvaćeni četničkim pokretom, ili u Slavoniju. Četnici su i u tim krajevima, kao i u istočnoj Bosni ostvarili saradnju s vojnim i političkim vlastima NDH da bi se mogli uspješnije boriti protiv NOP-a.

✠ Evo nekoliko odredbi iz ugovora sklopljenog 9. juna 1942. između Radoslava-Rada Rodića, komandanta četničkih odreda u srednjoj Bosni i vlasti NDH, velike župe i Sane i luka u Banjaluci.

» ... Tač. 1. Pripadnici četničkih postojbi (vojnočetničkog odreda »Borja« sa prostorijske rijeke Vrbas od Strbeca do Gumjeka — Jaružani — Crni vrh — Strebe — Opsječko — Marjanovo Gniježdo — Dobovci — Laktovi — Imljani sjeverna strana Vlašića do rijeke Bosne — Komušina — Vlašići — čečeva — Gojakovac — Bukovica — Rudanka — Pojezna — Ljubić — Vijačani — Gradina — Motajica (do ceste Prnjavor — Derventa, priznaju vrhovništvo Nezavisne Države Hrvatske, i kao pripadnici Nezavisne Države Hrvatske izjavljuju privrženost i odanost državi Hrvatskoj ...«

* U navedenom ugovoru dalje se navodi: tačka 4. pod b) »Da u vezi sa hrvatskom oružanom snagom sudjeluju dobrovoljno na suzbijanju i uništavanju komunističko-boljševičkih bandi, te da u tu svrhu zadrže oružje.«

Pod stavom c) »Da se vraćenom pučanstvu koje pokaže privrženost prema državi i državnim vlastima, pruži državna potpora kao i naknada štete učinjene u toku operacije, a napose da se onim udovicama i siročadi, čiji hranilac pogine

14 Isto.

prilikom akcije oko suzbijanja komunističko-boljševičkih bandi dodeli odmah potpora sa strane države, a sve u smislu postojećih propisa, koji vrijede za sve državljane.«

Stav pod e) »Da se dosadašnjim pripadnicima četničkih postojbi prizna pravo na odlikovanje i nagradu, ukoliko se osobito istaknu u borbama protiv komunista«.

Tačka 5. stav dva: »... četničke postrojbe sudjelovat će dobrovoljno u suzbijanju i uništenju komunističko-boljševičkih bandi zajedno sa ostalom oružanom snagom, pri čemu će zapovjednici četničkih postojbi zapovjedati svojim postrojbama.«

Tačka 6. »Četničke postrojbe sa svojim predstavnicima obavezuju se u svakom pravcu pomagati državne vlasti Nezavisne Države Hrvatske u sređivanju običnih prilika na ovom dijelu državnog područja, te im u tu svrhu pružiti svaku pomoć, dok se vojne vlasti obavezuju pružiti oružje i streljivo kao i vojnim jedinicama.«Ma

Okupatorsko-kvislinške snage, nisu, međutim, uspjele omesti razvoj NOP-a u drugim krajevima Bosanske krajine, na Kozari, Grmeču, oko Drvara i Bosanskog Petrovca. U tim krajevima, ustanak se naglo širio, naročito poslije oslobođenja Prijedora i Ljubije, u maju 1942. Od snaga 1, 2, 3. i 5. NOP odreda 21. maja formirana je 1. krajiška NOU brigada i brojno narasli postojeći odredi. Na aerodrom Urije kod Prijedora sletjeli su 23. maja piloti Franjo Kluz i Rudi Cajevec, pa su tako partizani Bosanske krajine dobili i svoje avione.

Borbena i politička aktivnost partizanskih snaga u Bosanskoj krajini i njihovo povezivanje i sadejstvo sa snagama u Baniji, Kordunu i Lici, omogućili su stvaranje velike slobodne teritorije. Zajedničkom akcijom kozarskih i banijskih partizana srušeni su most i vijadukt u Volinji, zbog čega je za duže vrijeme bio paralisan saobraćaj na željezničkoj pruzi Zagreb — Split, odnosno Bosanski Novi — Banjaluka. Time su ozbiljno ugroženi okupatorski vojno-ekonomski interesi (izvoz rude željeza iz Ljubije i šumskog bogatstva iz grmečko-kozarskog revira).

Takav razvoj događaja prisilio je njemačko-ustaške komande da jačim snagama, djelovi 704, 714, 717. i 718. njemačke divizije i znatnim ustaško-domobranskim snagama,

oko 40.000 vojnika, objedinjenih u grupu »Zapadna Bosna« i pod komandom njemačkog generala Fridriha fon Stola, krajem maja i početkom juna 1942. otpočnu ofanzivu na Baniju, Kordun i Kozaru, kao sastavni deo treće ofanzive, koju su združene njemačko-italijanske, ustaško-domobranske i četničke snage izvodile protiv naših snaga u istočnoj Bosni, pod šifrovanim nazivom »Trio«.

Neprijateljska ofanziva na Kozaru trajala je 53 dana, a po žestini borbi i obostranim gubicima (izbačeno je iz stroja oko 1.700 partizana i oko 7.000 neprijateljevih vojnika. Po stradanju nedužnog stanovništva, uništenju materijalnih i kulturnih dobara, borbe na Kozari spadaju u najdramatičnije događaje našeg oslobodilačkog rata. Pored gubitaka, u logore je deportovano oko 80.000 stanovnika, ali je ustanak na Kozari ponovo vrlo brzo oživeo.

Razvoj vojno-političkih događaja na ostalim ratištima u proleće i ljeto 1942. bio je nepovoljan po saveznike. Zaustavivši ofanzivu Crvene armije kod Harkova, Nijemci, ojačani rumunskim, mađarskim i italijanskim trupama, krajem juna prešli su u veliku ofanzivu prema Volgi i Kavkazu.

Na sjeveroafričkom ratištu njemačke i italijanske trupe su postizale pobjede i prinudile britansku 8. armiju na povlačenje sve do El Alamejna.

I na dalekom istoku Japan je bio u ofanzivi i zauzeo Hong Kong, Malaju, Singapur i veći deo Nove Gvineje, izvodio velike operacije u Burmi, prodirući na zapad ka Indiji.

U zimu i proleće 1942. naša narodnooslobodilačka vojska bila je pred velikim iskušenjima. Od jeseni 1941. do proleća 1942. partizanske snage pod neposrednom komandom Vrhovnog štaba su pretrpjele, jednu za drugom tri neprijateljske ofanzive i tako bile prinuđene da pod pritiskom nadmoćnijih njemačkih, četničkih i ustaško-domobranskih snaga, sa glavninom svojih jedinica, 1, 2, 3, 4, 5. proleterskom brigadom i Hercegovačkim odredom oko 5—6000 boraca (preostalih poslije teških borbi u Srbiji Crnoj Gori, Sandžaku i Hercegovini izvrše marš-manevar.

Dolaskom Vrhovnog štaba, CK KPJ i grupe proleterskih brigada u Bosansku krajinu i daljim ofanzivnim dejstvima krajiških, ličkih, dalmatinskih, banijskih i kordunaških, kao i proleterskih jedinica stvorena je velika slo-

bodna teritorija, učvršćena narodna vlast i druge institucije NOP-a. U Bosanskoj krajini je do kraja 1942. formirano osam brigada, dvije divizije (4 i 5), te u Lici 6. u Baniji 7. i u Kordunu 8. divizija, kao i dva korpusa — 1. bosanski i 1. hrvatski. Oslobođen je Bihać, što je omogućilo šire povezivanje slobodnih teritorija Bosanske krajine i Hrvatske, odnosno omogućen je direktan uticaj Vrhovnog štaba i CK KPJ, na razvoj NOP u Hrvatskoj i Sloveniji.

Održano je Prvo zasjedanje AVNOJ-a, USAOJ-a, te Konferencija žena, Kongres partizanskih lekara i pravoslavnih sveštenika. Sve je to imalo uticaj na dalje jačanje NOP-a i širenje istine o njemu.

Tokom tih događaja srednja Bosna je privremeno ostala bez partizanskih jedinica.

U jesen 1942. i zimu 1943. u srednjoj Bosni, kratko vrijeme operisale su 1. i 3. divizija, kojom prilikom je u njihove jedinice stupio jedan broj mladića i djevojaka sa tog terena. Pored toga sa 1. proleterskom brigadom došao je iz Bosanske krajine i jedan broj rukovodilaca sa teritorije srednje Bosne koji su se povukli u Bosansku krajinu za vrijeme četničkog puča. Oni su uz pomoć Prve proleterske brigade februara 1943. u Šipragama obnovili 4. krajiški odred.¹⁵ Time su bili stvoreni preduslovi za uspješnije dejstvo divizija 1. bosanskog korpusa NOVJ u proleće 1943.

Po završetku neprijateljske ofanzive »Vajs«, poznatije pod nazivom Četrta neprijateljska ofanziva, snage NOVJ potpuno preuzimaju inicijativu. Glavna operativna grupa Vrhovnog štaba NOV i POJ, nakon prebacivanja preko Neretve, sredinom marta 1943. prelazi u snažnu ofanzivu protiv četnika i Italijana u istočnoj Hercegovini i jugoistočnoj Bosni, prodirući prema Crnoj Gori i Sandžaku, razbivši glavninu četničkih snaga, od oko 18.000 ljudi.

Istovremeno su snage 1. bosanskog korpusa, u sadejstvu sa ličkim jedinicama, razbile četnike i Italijane u Kninskoj krajini, a 1. krajiška brigada, uz sadejstvo obnovljenog 4. odreda, je 23—26. marta 1943. nanjela težak poraz

¹⁵ Stevo Samardžija, n/f, str. 48—51.

četničkoj grupaciji koja je bila koncentrisana na prostoriji Buletić, Pribinić, Klupe, Moslovare, Vrbanjci, Golo Brdo i Skender Vakuf. U tim borbama ubijeno je i ranjeno 122, a zarobljeno 10 četnika.

Zaplijenjeno je 40 pušaka i 1 teški mitraljez.

Poslije tih borbi 1. krajiška brigada i 4. odred su 29. marta napali neprijateljski garnizon u Kotor Varoši, prodrli u grad i ubili 7 Nijemaca i 30 ustaša, a zarobili 29 domobrana. Zaplijenjeno je 25 pušaka, 30 ručnih bombi i 6.000 metaka.¹⁶

%

¹⁶ Drago Kakasijević, »Peti korpus NOVJ«, VIZ, Beograd, 1985, str. 80.